

## **Interview over Samen beslissen en passende zorg**

**Deze keer komt Laura Polder aan het woord. Zij vervangt Hilde Hofland die met zwangerschapsverlof is. Zij heeft de rol van docent-onderzoeker namens het ROC van Amsterdam. Laura is nog niet zo lang geleden begonnen. Werken bij een dergelijk project is niet nieuw voor Laura. Laura werkte vroeger al eens bij het ROC en deed toen veel bij Landlustlab, een locatie van Buurtverbinding in Amsterdam West.**

### **Ruimten**

Bij Amsta kom je met de professionals en studenten samen in een vergaderruimte. Dat lijkt niet bijzonder, maar voordat je daar bent, loop je eerst door een levendige, warme binnenplaats. Bewoners, hulpverleners en familie zitten daar samen voor een spelletje, een overleg of een kop koffie. Door die entree krijg je meteen een indruk van wie er woont en wat er gebeurt.

Bij Ons Tweede Thuis kwam ik de eerste keer beneden in het restaurant. Daar waren niet alleen bewoners van deze locatie aanwezig, maar ook bewoners van een andere locatie van OTT. Het was er gezellig en huiselijk: echt als een tweede thuis. Ik begreep die naam meteen.

### **De krachten**

Met wie werk je dan in het project? "Dat is heel divers. Bij Amsta zit ik met twee studenten van een interne opleiding van het ROC van Amsterdam en met een student van Inholland.

Daarnaast zijn er de beroepsprofessionals, zoals een verpleegkundige, een casemanager en een activiteitenbegeleider. Allemaal spelen ze een essentiële rol in de zorg en werken ze op verschillende groepen. Die diversiteit maakt de bijeenkomsten met zowel studenten als professionals heel waardevol.

Bij Ons Tweede Thuis is de groep aan de overlegtafel vergelijkbaar. Wat me daar opviel, is dat er elke zes weken ook overleg is met bewoners, via de cliëntenraad. Het lijkt me inspirerend voor zowel studenten als professionals om zo te werken, hier tijd voor te krijgen en samen na te denken over hoe we cliënten (en hun netwerk) beter kunnen betrekken bij samen beslissen."

## De doelen

Het doel van het project is om te onderzoeken hoe we samen kunnen beslissen. Zowel studenten als professionals worden daarin getraind via verschillende oefeningen, werkvormen, spellen en informatiebijeenkomsten van externe partijen. Het gaat erom kritisch te kijken naar de manier waarop je met cliënten en bewoners omgaat, en om samen hardop na te denken over wat samen beslissen in de dagelijkse praktijk betekent.

## De activiteiten

Voor sommige studenten is het heel vanzelfsprekend om bewoners te vragen: "Wat wilt u zelf, en willen uw naasten ook mee-eten?" Voor de één is dat een standaardvraag, terwijl een ander daar langer over moet nadenken. Want iemand extra aan tafel heeft niet alleen gevolgen voor de cliënt zelf, maar ook voor medebewoners. Aan de andere kant zijn betrokken naasten juist welkom en van groot belang. Dus wat kan? Wat mag? En hoe begeleid je dit? Het werd een interessant gesprek, helemaal toen een collega zei: "Als iemand terminaal is, kan eigenlijk alles, maar daarvoor lijken we soms terughoudender." Het was een multidisciplinair gesprek waarin ieders perspectief even werd opgerekt.

Verder is er een format gemaakt met daarin elf tools die ingezet kunnen worden: een spel, een vraag of een activiteit. We bespreken nu al deze gesprekstechnieken en werkvormen die je kunt gebruiken.

Bij Amsta staat het thema 'hoe betrekken we naasten?' centraal. Daarvoor willen we gastsprekers uitnodigen van organisaties in Amsterdam die hier al (succesvol) mee bezig zijn.

Daarnaast voeren we ook ethische gesprekken over waar de grenzen liggen. Denk aan vragen over mee-eten of juist niet, maar ook over hoe je vrijwilligers behoudt — zeker als ze af en toe komen en hun inzet meer als 'spontane hulp' zien. Een vraag uit de tool 'kletsplot' is bijvoorbeeld: "Mag een 10-jarige kleindochter bij haar oma een nachtje op de afdeling slapen?"

### **Hoe zie jij de rol van de mbo studenten in dit project?**

Gewoon als volwaardige deelnemers. Ze hebben vaak al een andere stage gelopen of werkervaring opgedaan die soms goed aansluit, en nemen daardoor ideeën mee over hoe het op andere plekken gaat. Ze zijn misschien nog niet zo stevig als iemand die al tien jaar werkt, maar ze zijn scherp, leergierig en net zo aanwezig in de vergadering als een professional.

## **En wat doe je als docent namens het ROC?**

In mijn hoofd speelt op de achtergrond steeds de vraag: welke competenties moeten ze behalen? Wat zijn de schoolopdrachten? Ik denk dus praktisch mee. Werken we met een bepaalde methode, dan is dat methodisch werken, en misschien kunnen ze dat gebruiken als bewijsmateriaal voor hun portfolio. De praktijkbegeleiders richten zich meer op de schoolopdracht op de werkvloer en op het aftekenen daarvan. Ik ben meer bezig als vertaler: van het werkveld naar het onderwijs en andersom.

Het helpt dat ik zowel de hbo- als de mbo-opleidingen goed ken, en door mijn ervaring als docent kan ik eenvoudig de brug slaan tussen opleiding en praktijk.

Tegelijkertijd gun ik dit elke docent: je leert enorm veel door in het werkveld aanwezig te zijn en zo de realiteit van het beroep te ervaren, zeker aan een multidisciplinaire tafel. Gesprekstechnieken in de klas aanleren is één ding, maar op een werkvloer waar de werkelijkheid soms weerbarstiger is, is dat heel anders.

Ik vind het waardevol om als docent één been in het werkveld te hebben, zodat je in het onderwijs weet waar je over praat 0 zeker omdat de zorg zo snel verandert.

## **De normen**

*Wat zou je als zorgverlener of als begeleider in ieder geval wel of in ieder geval niet moeten doen?*

Wat je niet moet doen, is te vasthoudend zijn aan je eigen overtuigingen. Je moet er open-minded in staan. Bij dit thema is multidisciplinair en overstijgend nadenken essentieel. Bij Amsta hadden we het deze week bijvoorbeeld over de tekorten in de zorg (een probleem dat blijft groeien). Anders werken, waaronder nauwer samenwerken met naasten, is bijna noodzakelijk om vooruit te kunnen en de zorg te blijven bieden.

*En wat zou je als docent juist wel of juist niet moeten doen in dit project?*

Durven te leren en vragen te stellen. Bij Amsta hoorde ik opnieuw allerlei nieuwe terminologie. Ik weet best veel, maar dit is gerontopsychiatrie-plus, met bijbehorend vakjargon. Wat je vooral niet moet doen, is jezelf overbluffen of stil blijven omdat je denkt: "Misschien is dit een domme vraag." Net zoals we cliënten standaard bevragen door soms hardop te denken, geldt dat ook voor ons. Werken in het werkveld kan voor docenten spannend zijn, omdat je het maar deels kunt voorbereiden en de werkelijkheid altijd een rol speelt. Maar door samen te leren, vragen te stellen en te

groeien, creëer je betekenisvoller onderwijs en een duurzame samenwerking met het werkveld. We kunnen niet alles van alle werkplekken weten, dus: probeer en leer.

## **De geleerde les**

Wat heb jij tot nu toe geleerd uit dit project?

Ik heb veel geleerd over de inhoud van de diverse functies binnen een verpleeghuis en over de liefde van de medewerkers voor de bewoners. Dat wist ik al, maar het is nu nog zichtbaarder. Daarnaast heb ik geleerd over de gedachten, acties en gevolgen rondom samen beslissen. Dat doe je niet zomaar. Daarom is het fijn dat er voor dit project zoveel tijd en zorg is.

Het brengt me ook op ideeën over hoe we de buitenwereld bij Amsta en OTT nog meer naar binnen zouden kunnen halen, en andersom. Denk aan studenten en kinderen naar binnen, en bewoners en cliënten naar buiten. Ik realiseer me dat het nu vaak nog gescheiden werelden zijn, en dat verbinden niet altijd eenvoudig is, maar het zou wel een verrijking zijn.

## **De stelling**

“Het is essentieel dat docenten regelmatig deelnemen aan praktijkprojecten waarin onderwijs en zorgprofessionals samenwerken, omdat dit de kwaliteit van het beroepsonderwijs direct versterkt.”